

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

PRAVILNIK
O IZDAVAČKOJ DJELATNOSTI
FAKULTETA STROJARSTVA I
BRODOGRADNJE

Zagreb, travanj 2025.

Sadržaj

I. Opće odredbe.....	1
Članak 1.....	1
Članak 2.....	1
II. Povjerenstvo za udžbenike i publikacije.....	2
Članak 3.....	2
III. Nastavna literatura.....	2
Članak 4.....	2
Članak 5.....	3
IV. Sveučilišna nastavna literatura.....	3
Članak 6.....	3
Članak 7.....	4
Članak 8.....	4
Članak 9.....	4
Članak 10.....	4
Članak 11.....	5
Članak 12.....	5
V. Fakultetska nastavna literatura.....	6
Članak 13.....	6
Članak 14.....	6
Članak 15.....	7
Članak 16.....	7
Članak 17.....	7
Članak 18.....	7
Članak 19.....	8
VI. Znanstveni časopisi.....	8
Članak 20.....	8
Članak 21.....	9
Članak 22.....	9
VII. Prijelazne i završne odredbe.....	10
Članak 23.....	10
Članak 24.....	10

Na temelju članka 5. Statuta Fakulteta strojarstva i brodogradnje, na prijedlog dekana, Fakultetsko vijeće na XX. redovitoj sjednici održanoj XX XXX 2025. godine donosi

PRAVILNIK
O IZDAVAČKOJ DJELATNOSTI
FAKULTETA STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o izdavačkoj djelatnosti (u nastavku teksta: Pravilnik) Sveučilišta u Zagrebu Fakulteta strojarstva i brodogradnje (u nastavku teksta: Fakultet) uređuju se uvjeti i način obavljanja izdavačke djelatnosti Fakulteta.

Članak 2.

- (1) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na tiskana i elektronička izdanja.
- (2) Pojmovi koji se u Pravilniku navode u muškom rodu odnose se jednako na sve osobe neovisno o spolnom identitetu.
- (3) Fakultet obavlja izdavačku djelatnost u okviru područja svoje djelatnosti sukladno odredbama zakona, Statuta Fakulteta, Pravilnika o sveučilišnoj nastavnoj literaturi Sveučilišta u Zagrebu (u nastavku teksta: Sveučilišni pravilnik) i ovog Pravilnika.
- (4) Izdavačka djelatnost Fakulteta obuhvaća aktivnosti vezane uz izdavanje sveučilišne nastavne literature (udžbenik, monografija, priručnik), fakultetske nastavne literature i znanstvenih ili stručnih časopisa.
- (5) Temeljem *Pravilnika o mjerilima i načinu stjecanja i korištenja namjenskih prihoda, nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda* 15 % sredstava izdavačke djelatnosti prikupljenih iz vlastitih prihoda i sponzorskih ugovora raspoređuje se Fakultetu. Navedeni postotak ne odnosi se na donacije.
- (6) Ovim Pravilnikom uređuje se sastav, ustroj i način rada Povjerenstva za udžbenike i publikacije Fakulteta (u nastavku teksta: Povjerenstvo).
- (7) Izdavanje publikacija poput zbornika radova, brošura, letaka, godišnjaka, promotivnih materijala i slično nije regulirano ovim Pravilnikom.
- (8) U tekstu koji slijedi, honorari označavaju naknadu putem ugovora o djelu odnosno ugovora o autorskom djelu, sukladno Proceduri Fakulteta o zaprimanju, obračunu i isplati dodatka na plaću i drugog dohotka.

II. POVJERENSTVO ZA UDŽBENIKE I PUBLIKACIJE

Članak 3.

- (1) Funkciju izdavačkog savjeta obavlja Povjerenstvo.
- (2) Povjerenstvo se sastoji od sedam (7) članova: predsjednika povjerenstva koji je ujedno i glavni urednik nastavne literature, dva člana koji predstavljaju nastavno osoblje, glavnog urednika časopisa Brodogradnja, glavnog urednika časopisa Transactions of FAMENA, višeg tehničara za grafičku pripremu (tehnički urednik) i voditelja Centra za knjižničnu i izdavačku djelatnost.
- (3) Preostala dva člana Povjerenstva, a koji predstavljaju nastavno osoblje, predlaže dekan i mogu biti birani više puta uzastopce.
- (4) Zadaće Povjerenstva su:
 1. razmatranje zahtjeva za odobravanje postupka recenziranja djela predloženih za sveučilišnu ili fakultetsku nastavnu literaturu
 2. imenovanje recenzenata djela i vođenje recenzentskog postupka
 3. razvrstavanje djela prema kriterijima iz čl. 4. st. 1. ovog Pravilnika
 4. davanje Fakultetskom vijeću izvješća recenzenata o fakultetskoj nastavnoj literaturi i prijedlog odluke
 5. izvještavanje, jednom godišnje, Fakultetskog vijeća o odobrenoj sveučilišnoj i fakultetskoj nastavnoj literaturi
 6. obavljanje ostalih poslova vezanih uz odobravanje djela
 7. predlaganje najboljih djela za dodjelu nagrada.
- (6) Povjerenstvo donosi pravovaljane zaključke/odluke ako je na sastanku prisutna većina njegovih članova. Zaključci/odluke se donose natpolovičnom većinom glasova članova Povjerenstva. Svoje zaključke/odluke Povjerenstvo dostavlja Dekanu.
- (7) Povjerenstvo ne sudjeluje u uredničkoj politici časopisa.

III. NASTAVNA LITERATURA

Članak 4.

- (1) Nastavna literatura je literatura koja se rabi u nastavnom procesu na svim studijima Fakulteta, a to su udžbenik, monografija i priručnik:
 1. Udžbenik je djelo koje opsegom i sadržajem omogućuje samostalno studiranje određene cjeline.
 2. Monografija je cjelovito referentno djelo pisano na istraživačkoj razini, koje obrađuje određeno područje ili temu.

3. Priručnik je praktična sistematizacija znanja i pripomoć u studiju (npr. rječnik, zbirka zadataka ili dopunska literatura koja po svojoj naravi pomaže ovladavanju znanja iz određene cjeline).
- (2) Nastavna literatura može biti:
 1. Sveučilišna nastavna literatura i
 2. Fakultetska nastavna literatura.
- (3) Sva nastavna literatura mora biti recenzirana i lektorirana.
- (4) Pojam nastavne literature tehnološki je neutralan i neovisan o mediju.

Članak 5.

- (1) Poslove vezane uz organizaciju izdavanja nastavne literature obavlja glavni urednik nastavne literature.
- (2) Glavnog urednika nastavne literature na mandat od tri (3) godine predlaže dekan, a potvrđuje Fakultetsko vijeće. Broj mandata nije ograničen. Mandati se poklapaju s mandatom izabranog dekana.
- (3) Glavni urednik nastavne literature za svoj rad odgovara dekanu.
- (4) Glavni urednik nastavne literature uz tehničkog urednika za svako izdanje definira upute za tehničko uređivanje teksta i organizira pripremu teksta za tisak.
- (5) Glavni urednik nastavne literature, u suradnji s Upravom Fakulteta, osigurava financijska sredstva za realizaciju izdavanja surađujući pri tome s nadležnim ministarstvom i drugim zainteresiranim institucijama.
- (6) Glavni urednik nastavne literature uz tehničkog urednika radi proračun svih troškova za svako izdanje.
- (7) Glavni urednik nastavne literature i tehnički urednik dekanu do kraja siječnja tekuće godine podnose financijsko izvješće za prethodnu godinu te plan rada s mjerljivim pokazateljima i financijski plan za tekuću godinu.
- (8) Služba Financija i računovodstva Fakulteta vodi evidenciju o prihodima i rashodima vezanim uz troškove izdavanja.
- (9) Tehnički urednik dužan je Knjižnici Fakulteta dostaviti konačnu digitalnu verziju djela najkasnije u trenutku objavljivanja.

IV. SVEUČILIŠNA NASTAVNA LITERATURA

Članak 6.

- (1) Sveučilišna nastavna literatura je: udžbenik, monografija i priručnik, a razvrstava se prema kriterijima iz čl. 4. st. 1. ovog Pravilnika.

(2) Zahtjev za pokretanje postupka recenziranja sveučilišne nastavne literature na propisanom obrascu (SNL 1) u tiskanom ili elektroničkom obliku sa svim potrebnim podacima te tiskanom i elektroničkom verzijom predloženog djela, autori dostavljaju Povjerenstvu.

(3) Povjerenstvo razmatra pristigle zahtjeve, provodi provjeru autentičnosti, te ocjenjuje potrebu za pokretanjem postupka recenzije, uzimajući u obzir interes i važnost pojedinog izdanja za Fakultet i struku, raspoloživa financijska sredstva i predviđene troškove.

(4) Predsjednik Povjerenstva šalje tiskani rukopis Povjerenstvu za sveučilišnu nastavnu literaturu Sveučilišta u Zagrebu.

Članak 7.

(1) Za udžbenik i monografiju traži se mišljenje najmanje troje recenzenata, a za priručnik najmanje dvoje recenzenata. Barem jedan od recenzenata ne može biti zaposlenik Fakulteta.

(2) Recenzente imenuje Povjerenstvo za sveučilišnu nastavnu literaturu Sveučilišta u Zagrebu, u pravilu iz redova nastavnika ili znanstvenika u području koje djelo pokriva.

(3) Prijedlog recenzenata iz čl. 6. st. 2. ovog Pravilnika ne obvezuje Povjerenstvo.

Članak 8.

(1) Postupak odobravanja sveučilišne nastavne literature nije potrebno ponovno pokretati u slučaju kada je drugo izdanje neizmijenjeno u odnosu na prvo, već odobreno izdanje u tiskanom ili elektroničkom obliku.

(2) U slučaju sadržajne izmjene ili dopune drugog izdanja istoga djela istih autora u odnosu na prvo izdanje, pokreće se novi postupak odobravanja sveučilišne nastavne literature.

(3) Pri podnošenju zahtjeva za odobravanje novog izmijenjenog djela istih autora, autori su u novom izmijenjenom djelu dužni označiti izmjene/dopune svoga djela.

Članak 9.

Autori sveučilišne nastavne literature koju je odobrio Senat Sveučilišta u Zagrebu obavezno zaključuju izdavački ugovor s Fakultetom, u kojem se utvrđuju prava i obveze autora i izdavača, način isplate autorskog honorara, broj primjeraka koji će se tiskati, razdoblje ustupanja autorskih prava Fakultetu i ostale sadržaje prema potrebi.

Članak 10.

Sva sredstva prikupljena za izdavanje sveučilišne literature (sponzorstva, donacije, sufinanciranje nadležnog ministarstva) fakturiraju se na radni nalog izdavačke djelatnosti Fakulteta. Ako u fazi pripreme sveučilišne nastavne literature, nema dovoljno sredstava za podmirenje troškova recenziranja, prijevoda, lektoriranja i tiskanja, tada te troškove snosi Fakultet dok je prije isplate nagrada autorima iz čl. 12. ovog Pravilnika potrebno izvršiti povrat tih sredstava Fakultetu.

Radnim nalogom pojedinog djela upravlja tehnički urednik uz suglasnost voditelja Centra za knjižničnu i izdavačku djelatnost i dekana.

Članak 11.

(1) Raspodjela tiskanih izdanih djela provodi se na sljedeći način:

- Svakom autoru koji je zaključio ugovor s Fakultetom iz čl. 9. ovog Pravilnika pripada pet primjeraka izdanog djela;
- recenzentu pripada jedan primjerak;
- knjižnici Fakulteta pripada pet primjeraka;
- Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici pripada devet primjeraka;
- Povjerenstvu za sveučilišnu nastavnu literaturu pri Rektoratu Sveučilišta pripada jedan primjerak;
- glavnom uredniku nastavne literature pripada jedan primjerak;
- te tehničkom uredniku pripada jedan primjerak.

Nadležnom ministarstvu pripada jedan primjerak samo ako sufinanciraju djelo. Donatori i sponzori imaju pravo na ugovoreni broj primjeraka.

(2) Za izmijenjeno/dopunjeno izdanje, autori imaju pravo na tri primjerka, glavni i tehnički urednik po jedan, a knjižnica Fakulteta na tri primjerka.

Članak 12.

(1) Dodatci na plaću ili honorari za izdavačku djelatnost sveučilišne nastavne literature utvrđuju se u bruto iznosu na osnovi vrijednosti boda. Pod stranicom teksta podrazumijeva se 1875 znakova uključujući i bjeline. Pod autorskim arkom podrazumijeva se 16 stranica teksta (30000 znakova).

Djelatnost	Jedinica mjere	Broj bodova
Udžbenik – honorari autorima	autorski arak	80
Priručnik – honorari autorima	autorski arak	70
Monografija – honorari autorima	autorski arak	70
Odabir, skiciranje grafičkih prikaza	slika	0,2 – 2
Obrada fotografija i izrada grafičkih prikaza	slika	0,5-7
Prijelom na računalu	stranica	2

(2) Uprava Fakulteta donosi odluku o vrijednosti boda na prijedlog rukovoditelja službe Financija i računovodstva vodeći računa o prikupljenim financijskim sredstvima za svako pojedino izdanje.

- (3) Lektoriranje i prevođenje plaćaju se temeljem tržišne ponude.
- (4) Honorari u izradi sveučilišne nastavne literature isplaćuju se s radnog naloga izdavačke djelatnosti Fakulteta te radnog naloga skriptarnice. Honorari se ne mogu isplatiti dok se ne izvrše obveze iz čl. 10. ovog Pravilnika.
- (5) Za izmijenjena, dopunjena ili ponovljena izdanja se od prihoda prodaje odbijaju troškovi pripreme i tiskanja, a ostatak se dijeli u omjeru 30 % za Fakultet, a autoru 70 % u bruto iznosu.
- (6) Najmanje godinu dana nakon izdavanja Fakultet može ponuditi autoru naknadu za pravo objave cjelovitog teksta u digitalnom obliku. Autorska naknada dogovara se između autora i Fakulteta. Autori zadržavaju autorska prava.

V. FAKULTETSKA NASTAVNA LITERATURA

Članak 13.

- (1) Fakultetska nastavna literatura razvrstava se prema kriterijima iz čl. 4. st. 1. ovog Pravilnika.
- (2) Zahtjev za pokretanje postupka recenziranja fakultetske nastavne literature na propisanom obrascu (FNL 1) u tiskanom ili elektroničkom obliku sa svim potrebnim podacima te tiskanom i elektroničkom verzijom predloženog djela, autori dostavljaju Povjerenstvu.
- (3) Povjerenstvo razmatra pristigle zahtjeve, provodi provjeru autentičnosti, te ocjenjuje potrebu za pokretanjem postupka recenzije, uzimajući u obzir interes i važnost pojedinog izdanja za Fakultet i struku, raspoloživa financijska sredstva i predviđene troškove.

Članak 14.

- (1) Za udžbenik i monografiju traži se mišljenje najmanje troje recenzenata, a za priručnik najmanje dvoje recenzenata.
- (2) Recenzente imenuje Povjerenstvo, u pravilu iz redova nastavnika ili znanstvenika u području koje djelo pokriva. Prijedlog recenzenata iz čl. 13. st. 2. ovog Pravilnika ne obvezuje Povjerenstvo.
- (3) Imenovanim recenzentima predsjednik Povjerenstva dostavlja odluku o imenovanju i upute te rukopis čini dostupnim.
- (4) Ako recenzent odbije recenzirati djelo, Povjerenstvo će imenovati drugoga recenzenta.

Članak 15.

- (1) Recenzent je dužan Povjerenstvu dostaviti recenziju, odnosno popunjen recenzentski obrazac u zatraženom roku. Ako recenzent to ne učini, Povjerenstvo ga može razriješiti i imenovati drugoga recenzenta.
- (2) Povjerenstvo je ovlašteno od autora tražiti promjene teksta prema mišljenju recenzenata i druge ispravke. Nakon što autor izvrši tražene izmjene, Povjerenstvo provjerava jesu li one provedene, a može zatražiti i da recenzent ponovno pregleda djelo.
- (3) Ako prilikom recenziranja jedna recenzija bude negativna, a ostale pozitivne, Povjerenstvo će imenovati novog recenzenta i pokrenuti postupak dodatne recenzije. Ako i ta recenzija ne bude pozitivna, Povjerenstvo će odbiti prihvaćanje dijela za objavu.
- (4) Po završetku recenzentskog postupka Povjerenstvo donosi zaključak u skladu s čl. 3. st. 6. ovog Pravilnika.

Članak 16.

Izvješća recenzenata fakultetske nastavne literature i prijedlog odluke Povjerenstvo dostavlja Fakultetskom vijeću u pisanom obliku. Odluku o odobravanju ili neodobravanju predloženog fakultetskog djela donosi Fakultetsko vijeće.

Članak 17.

- (1) Fakultetska nastavna literatura odobrena od strane Fakultetskog vijeća ima pravo nositi natpis: Nastavna literatura Sveučilišta u Zagrebu Fakulteta strojarstva i brodogradnje. Ovaj natpis se otiskuje na koricama djela i na nultoj stranici, sukladno odluci Fakultetskog vijeća.
- (2) Odredba st. 1. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuje i na elektronička izdanja.
- (3) Na stranici na kojoj se nalazi impresum obvezno se navodi broj i datum odluke Fakultetskog vijeća o odobrenju za objavljivanje djela u nizu Nastavna literatura Sveučilišta u Zagrebu Fakulteta strojarstva i brodogradnje.
- (4) Odobrena fakultetska nastavna literatura, koja se izdaje isključivo u elektroničkom obliku, trajno se pohranjuje na internetskim ili intranetskim stranicama Fakulteta i u fakultetskom repozitoriju.

Članak 18.

- (1) Postupak odobravanja fakultetske nastavne literature nije potrebno ponovno pokretati u slučaju kada je drugo izdanje neizmijenjeno u odnosu na prvo, već odobreno izdanje u tiskanom ili elektroničkom obliku.
- (2) U slučaju sadržajne izmjene ili dopune drugog izdanja istoga djela istih autora u odnosu na prvo izdanje, pokreće se novi postupak odobravanja fakultetske nastavne literature.
- (3) Pri podnošenju zahtjeva za odobravanje novog izmijenjenog djela istih autora, autori su u novom izmijenjenom djelu dužni označiti izmjene/dopune svoga djela.

Članak 19.

- (1) Troškove recenziranja i lektoriranja fakultetske nastavne literature snose autori djela, Fakultet ili oboje, prema prosudbi Povjerenstva i Uprave Fakulteta. Ako financiranje troškova preuzima Fakultet, honorari za recenziranje po autorskom djelu iznose 75 % honorara za sveučilišnu nastavnu literaturu, a honorari za recenziranje, prijevod i lektoriranje utvrđuju se na osnovi vrijednosti boda iz čl. 12. ovog Pravilnika.
- (2) Troškove tiskanja fakultetske nastavne literature snose autori djela, Fakultet i/ili oboje, ovisno o raspoloživim sredstvima.
- (3) Honorari u smislu čl. 12. ovog Pravilnika se ne isplaćuju.

VI. ZNANSTVENI ČASOPISI

Članak 20.

- (1) Fakultet izdaje časopise sa svrhom objavljivanja znanstvenih radova iz područja strojarstva, brodogradnje, zrakoplovnog inženjerstva, svemirske tehnike te mehatronike i robotike.
- (2) Časopise uređuju glavni urednici časopisa u suradnji sa svojim pridruženim urednicima.
- (3) Na prijedlog dekana, uz konzultacije s trenutnim glavnim urednicima časopisa, glavne urednike časopisa imenuje Fakultetsko vijeće Fakulteta na mandat od tri (3) godine. Broj mandata nije ograničen. Mandati se poklapaju s mandatom izabranog dekana.
- (4) Ako iz bilo kojih razloga glavni urednik časopisa ne može udovoljiti svojim obavezama, Fakultetsko vijeće ga može na prijedlog dekana razriješiti dužnosti.
- (5) Pridružene urednike predlaže glavni urednik časopisa, a imenuje dekan Fakulteta. U pravilu se bira tri do pet pridruženih urednika. Biraju se na mandat od tri (3) godine.
- (6) Ako iz bilo kojih razloga pridruženi urednik ne može zadovoljavajuće obavljati svoj urednički zadatak, dekan ga može, na prijedlog glavnog urednika časopisa, razriješiti dužnosti i prije isteka mandata. Mandati pridruženih urednika se poklapaju s mandatom glavnog urednika časopisa.
- (7) Ostale članove uredništva bira glavni urednik časopisa u suradnji s pridruženim urednicima. Ako iz bilo kojih razloga članovi uredništva ne mogu zadovoljavajuće obavljati svoj urednički zadatak, glavni urednik ih može razriješiti dužnosti i prije isteka mandata. Mandati članova uredništva se poklapaju s mandatom glavnog urednika časopisa.

Članak 21.

- (1) Časopisi se financiraju prvenstveno iz vlastitih sredstava ostvarenih iz prihoda koje autori plaćaju za objavu radova (engl. *Article Processing Charge*), donacijama, sponzorstvima, te financijskom potporom Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih.
- (2) Radnim nalogom časopisa upravlja glavni urednik časopisa uz suglasnost voditelja Centra za knjižničnu i izdavačku djelatnost i dekana.
- (3) Troškovi izdavanja časopisa obuhvaćaju troškove tiska, sustava za upravljanje uredničkim poslovima časopisa, troškove Crossref agencije, poslove web dizajna, održavanje web stranice časopisa, troškove dodatka na plaću glavnog urednika časopisa, pridruženih urednika, grafičkog urednika, troškove lekture, troškove administrativnih poslova, troškove stručnih i znanstvenih konferencija na temu izdavaštva, troškove sudjelovanja na sastancima vezanima uz izdavaštvo časopisa, troškove reprezentacije, troškove opreme koja služi u svrhu izdavanja časopisa, potrošnog uredskog materijala i tonera za pisalice. Za ostale troškove potrebna je suglasnost dekana.
- (4) Dodaci na plaću, autorski honorari i ugovori o djelu mogu se isplatiti nakon objave kompletnog broja, a nakon što su podmirene sve druge obveze prema Fakultetu u skladu s Pravilnikom o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda fakulteta.
- (5) Visine dodataka na plaću, autorskih honorara i ugovora o djelu utvrđuju se u postotku u odnosu na sredstva prikupljena za objavu pojedinog broja.
- (6) Troškove Crossref agencije u istom omjeru podmiruju svi časopisi zajedno.
- (7) Oprema koja služi u svrhu izdavanja časopisa, a nabavljena je iz sredstava časopisa istekom mandata glavnog urednika prenosi se na novoizabranog glavnog urednika.
- (8) Služba Financija i računovodstva Fakulteta vodi evidenciju prihoda i rashoda za svaki časopis zasebno.

Članak 22.

- (1) Glavni urednik časopisa odgovoran je za programsko, financijsko i organizacijsko vođenje časopisa. U svom radu on se redovito konzultira s članovima uredništva putem zajedničkih sastanaka svih članova uredništva ili s pojedinim članovima.
- (2) Glavni urednik časopisa dekanu do kraja siječnja tekuće godine podnosi izvješće o radu i financijsko izvješće za prethodnu godinu te plan rada s mjerljivim pokazateljima i financijski plan za tekuću godinu.
- (3) Uredništvo se u svojem radu vodi Standardima uredničkog rada koje propisuje ministarstvo nadležno za poslove znanosti.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na Oglasnoj ploči i mrežnim stranicama Fakulteta.

Članak 24.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje vrijediti Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta u Zagrebu Fakulteta strojarstva i brodogradnje iz srpnja 2018. godine.

DEKAN

Prof. dr. sc. Zdenko Tonković

Ovaj Pravilnik objavljen je na internetskim stranicama i oglasnoj ploči Fakulteta dana ____ . ____ 2025. godine te stupa na snagu ____ . ____ 2025. godine.

Tajnik Fakulteta

Ivan Petrošević, dipl. iur.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,